

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Dvbivm I. quid Individuum Physicum, Metaphysicum & Logicum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

DXLVI. Vergebis 2°. ex Patre Poncio Disput. 3^a. de Universalibus ut sic, Quaest. 4. Si, quod Individuum non possit numero multiplicari à parte rei, non impediat, nè sit Universalis; quod Species infima non possit Specie multiplicari à parte rei, non impedit ne sit Genus per abstractionem: sed hoc est absurdum: ergo, &c. Probatur sequela maioris; quia prout illa est Universalis, eò quod in ea jam ab hæcitate præcisa nullum sit principium repugnantiae multiplicabilitatis in Individua; ita nec ullum est principium repugnantiae multiplicabilitatis in Species, ergo, &c.

DXLVII. Respondeo 1°. negando minorem, quia ut infra ostendemus, natura humana possibilis, respectu Individuorum Physicorum possibilitatem potest se habere ut Genus, de illis tamquam de Specie differentibus prædicari, &c. quod patet à fortiori de Logice tantum possibilibus.

DXLVIII. Respondeo 2°. majorem negando, quia, supposito, quod detur Species infima, ad multiplicabilitatem illius Logicam in multas Species Logicas tantum, non sufficit præcisio ab hæcitate; quia hæc est principium solius repugnantiae in multa Individua Logica, cujus cum præcissione stat Differentia Speciei infimæ, quæ est principium repugnantiae in multas Species Logicas, à qua si præcindas, in homine v. g. non video cur Logice multiplicari non possit in multas Species, quia illo casu non est aliud, quam animal multiplicari in multas Species Logicas tantum, ut consideranti patebit; in eo autem quod animal sit multiplicabile in Individua Logica tantum, sub præcissione, & aliunde in realia realiter, nul-

la est repugnantia, ut patet ex Responsione ad Objectionem 2^{am}.

RESOLUTIO VII.

DXLIX. **D**ico 7°. sistendo in autoritate & communi sensu Doctorum, mihi longè probabilius est, 3um prædicabile, sive Speciem Logicam, salvari non posse in unico Individuo Physico possibili, alio Physice impossibili.

DL. Probatur, quia imprimis, quod Deus non sit Universalis, Species Logica, &c. unanimes est omnium Theologorum & Philosophorum consensus; eò quod Deus sit essentialiter hic, sive ex parte actus nostri, sive ex parte objecti; quia sive ex parte actus nostri, sive ex parte objecti, accipi debet ut immultiplicabilis. Deinde quod natura Michaëlis non sit similiter Universalis, Species, &c. videtur (supposita illius Physicæ immultiplicabilitate) sequi à pari ex natura Divina; quæ sicut est essentialiter hæc, quia, sive ex parte actus nostri, sive ex parte objecti, accipi debet, ut immultiplicabilis; ita natura Michaëlis est essentialiter hæc, quia, sive ex parte actus nostri, sive ex parte objecti, accipi debet, in illa hypothese, ut immultiplicabilis; repugnat enim illam accipi ut immultiplicabilem, & non accipi ut hanc; & quocumque sensu isto modo accipitur, hoc modo accipi debet; & quocumque sensu acciperetur ut multiplicabilis, ut non hæc, &c. eodem sensu Deus sive natura Divina accipi deberet ut multiplicabilis, ut non hæc, &c. ut Resolutio nem 6^{am} consideranti patebit, ergo, &c.

DISPUTATIO QUINTA
De Individuo.

DUBIUM I.

Quid Individuum Physicum, Metaphysicum
& Logicum.

DLI. **A**ntè Resolutionem
Suppono 1°. varias à Porphyrio hic (quia, cum Individuum sit correlativum Speciei, de eo hic agendum videbatur) Individui definitiones adferri. 1^a. Quod de uno solo particulari dicitur, puta univocè, quia de multis æquivocè dici, non est Dubium. 2^a. Quod constat proprietatibus (id est accidentibus, duobus subiectis Hexametris contentis) quarum idem (puta Specie) aggregatum numquam fiet (supple naturaliter, quia supernaturaliter fieri posse, patet) in alio. Hexametra autem sunt hæc:

Forma, figura, locus, tempus cum nomine, sanguis, Patria, sunt septem, quæ non habet unus & aliter.

Brevius alii post Boëtium:

Forma, figura, locus, stirps, nomen, patria, tempus.

DLII. Forma est colorum corporis dispositio: figura partium: locus extensio localis: stirps parentes: tempus duratio; cætera patent. Ista tamen definitio essentialis non est; sed descriptiva, eaque valde imperfecta, quia accidentia rei, non essentiam explicat: nec omnia Individua comprehendit; sed ex sanguine sive ex Parentibus tantum (qui, præterquam viventibus non assignantur, etsi in aliis quâdam latiori acceptione assignentur) statim patet,

nullam esse definitionem, quia duo terræ Individua (& sic de aliis inanimatis) omnino in proprietatibus istis convenientia naturaliter proferre, nihil vetat; ut tamen definitio nulla censetur, sufficit, quod supernaturaliter produci possint duo homines, quibus illa omnia convenient; posse autem, nullus ambigit.

DLIII. Suppono 2°. Individuum posse, ut Universalis, dupliciter accipi: semel 1°. intentionaliter, sive secundum ea, quæ habet independentem ab intellectu; & semel 2°. intentionaliter, sive secundum ea, quæ habet dependentem ab intellectu. De quibus Tract. 1°. de Ante-Universalibus, Disp. 1^a. Dub. 1°.

DLIV. Suppono 3°. Individuum ordinariè assignari quadruplex. 1um determinatum ex nomine proprio, ut Paulus. 2um ex demonstratione, puta eò quod sit nomen commune affectum pronomine demonstrativo, ut hic homo. 3um ex suppositione, puta eò quod sit nomen commune, ex suppositione facta, uni soli conveniens; ut Philosophus pro Aristotele; Apostolus pro Paulo; Filius Virginis Mariæ pro Christo. 4um est Individuum vagum, eò quod sit nomen commune affectum signo particulari, ut aliquis homo: quod Individuum, ideo vagum dicitur, quod in cognitione ita vagetur, ut in ipsa nihil sit determinatum; licet in se, (utpotè sapius existens) plerumque sit determinatum. His autem suppositis, sit

RESOLUTIO I.

DLV. **D**ico 1°. Individuum Physicum est ens 1° intentionaliter, quod est Individuum in se, &

divisum à quolibet alio, ut Petrus. Ità D. Thomas 1. parte quæst 29. artic. 4. id est, Individuum est illud, quod habet Differentiam intrinsecam nulli alteri communicabilem, sic ut ratione illius, illi repugnet dividi in plura, quorum unumquodque sit adæquatè idem cum ipso. Vndè clarè patet 1°. quòd Univerfale non fit Individuum; quia omne Univerfale genericum & specificum in Species aut Individua, tamquam adæquatè eadem cum ipso, dividi & diftrahi potest. 2°. quòd Petrus v.g. maneat Individuum, licèt in anima & corpus dividi possit: (& idem est de ligno Bipedali, quod in unum & alterum pedem dividi potest) quia in illa non dividuntur tamquam in adæquatè eadem cum diviso.

DLVI. Petes, quomodo inter se distinguantur divisibile, indivisibile, unum & Individuum.

DLVII. Respondeo, *divisibile*, esse omne illud, quod in partes dividi potest. *indivisibile*, quod in partes dividi non potest unum rectè confunditur cum *individuo*; quod definitum est, *id cui repugnat dividi in plura, quæ sunt adæquatè idem cum ipso*, sive interim fit *divisibile* in partes suas, sive *indivisibile*.

RESOLUTIO II.

DLVIII. Dico 2°. Individuum Metaphysicum est ens 2°. intentionale, quod est *indivisum in se, & divisum à quolibet alio*, id est, est prædicatum commune restrictum per particulam *hoc*. ut *hoc animal*.

RESOLUTIO III.

DLIX. Dico 3°. Individuum Logicum est, ens unum, &c. aptum prædicari de uno tantum. Quia tamè Individuum Physicum, antecedenter ad omnè intentionem prædicabilificantè est, proximè de uno prædicabile; (nam comparatio ipsius ad se ipsum, sive secundum identitatem illius secum, ad prædicationem requiritur, non ad prædicabilitatè ut supra Tract. 1°. Disp. 3. vidimus) omne Individuum Physicum ut tale (& idem est de Metaphysico ut tali) est Individuum Logicum: secus tamen si Individuum Logicum per actum, & non per aptitudinem, hoc modo definias: Individuum Logicum est, quod de uno solo univocè prædicatur; quia illud solum est Individuum Logicum ut sic, quod de facto de uno solo prædicatur, sive quod de facto ab actu intellectus prædicante determinatur, ad esse prædicatum de uno solo, quod Individuo ut Physico, vel Metaphysico, &c. non convenit, ut patet; licèt illis per denominationem à tali actu prædicante, & prout illi tamquam subiecta denominationis subsunt, conveniat. Loquere proportionaliter de hac definitione Individui per aptitudinem. *Individuum est, quod est subijcibile Speciei*: & alterà per actum, *Individuum est, quod subijcitur Speciei*. Vndè patet, contrà P. Comptonum Logic. Disp. 35. Sect. 2^a. Individuum Logicum esse 1°. vel 2°. intentionis, prout definitur per aptitudinem vel actum.

DLX. Objicies 1°. juxta Aristotelem 1°. Metaph. cap. 15. Individuum definiri non potest: ergò tres in istis Resolutionibus allatæ Individui definitiones sunt nullæ.

DLXI. Respondeo 1°. Aristotelem solum velle, Individua Physica & Metaphysica, ut talia, definiri non posse rigorosà aliquà definitione, id est constante Genere & Differentià, propriè dictis (quid quid sit, an prout ens definitur, definiri non possint;

quod negandum non videtur;) non verò Individua Physica aut Metaphysica, ut definita materialia definitionis Individui Logici traditæ per actum, sive ut denominata hujus definitionis, *Individuum est, quod de uno solo univocè prædicatur*: quia, semel dato, quòd Petrus & Paulus de uno solo univocè prædicentur, sunt hoc, quod de uno solo prædicatur, & hoc, quod de uno solo prædicatur: si verò ab utroque præscindas hæcceitates, & sic, quod de uno solo univocè prædicatur, ab utroque abstrahas, habebis, quod de uno solo prædicatur, còmune univocè Individuis Physicis aut Metaphysicis, ut definitis materialibus definitionis Individui Logici, traditæ per actum: & speciem consequenter habebis prædicabilem respectu illorū. Vndè Respondeo 2°. distinguendo assumptū. Individuum ut Individuum, & in particulari, definiri non potest, concedo assumptum; Individuum Logicum ut Species, & in communi, nego assumptū.

DLXII. Instabis: Individuum in communi prædicatur de multis, ergò vel definitio non est Individui in communi, vel non valet.

DLXIII. Respondeo, distinguendo antecedens: Individuum in communi prædicatur de multis denominativè & accidentaliter, concedo antecedens: formaliter & essentialiter, nego antecedens: idem enim hic contingit, ac dum Genus abstractū ab hoc & hoc Genere, fit denominativè & accidentaliter Species; licèt sit formaliter & essentialiter Genus, prout est concretum ex 1^a. intentione objectiva, & 1^a. formali genericante; nam Individuum ut concretum ex 1^a. intentione objectiva, & 1^a. intentione formali Individuante, est formaliter & essentialiter Individuum, & prædicatur de uno tantum; ut abstractum verò ab hoc & hoc tali concreto, est denominativè & accidentaliter Species, & prædicabile de multis.

DLXIV. Vrgesbis 1°. Individuum in communi, est prædicabile essentialiter de multis, ergò solutio nulla. Probatur antecedens, quia hæc prædicatio *hoc Individuum est Individuum*, non est minùs essentialis, quàm hæc, *Petrus est homo, hoc animal est animal*, &c. quæ, apud Omnes, sunt essentielles, ergò, &c.

DLXV. Respondeo distinguendo antecedens, ut antè: Individuum in communi, est prædicabile de multis essentialiter, id est, essentialiter habet, quòd sit prædicabile de multis, nego antecedens: nam id habet à 1^a. intentione formali Speciei quæ accidentaliter afficitur, non secus ac homo habet esse aptum prædicari de Petro & Paulo v.g. essentialiter, hæc enim non includuntur in definitionibus ipsorum: id est, postquam accidentaliter accepit à 1^a. intentione formali Speciei, esse prædicabile de multis: est prædicabile in actu exercito de multis essentialiter, concedo antecedens; sed hoc non est habere essentialiter, esse aptum prædicari, ità ut ly *essentialiter* appellet habere, prout habet Genus, Species, &c. in concreto; sed habere accidentaliter, esse aptum prædicari essentialiter; ità ut ly *essentialiter* appellet prædicari, prout habet Genus, Species, &c. materialiter sumpta pro denominatis.

DLXVI. Vrgesbis 2°. Definitum in definitione Individui, est oppositum definito in definitione Univerfalis; sed Individuum non est illi oppositum, ergò &c. Probatur minor; quia est Univerfale, & Univerfale est tale definitum.

DLXVII. Respondeo distinguendo majorem, definitum quo & formale Individui, est oppositum definito quo & formali in definitione Univerfalis, concedo

concedo maiorem: nam illud est 1^a. intentio formalis dans prædicari de uno tantum; hoc 1^a. intentio formalis dans prædicari de multis, quæ sunt opposita: definitum quod & materiale Individui, est oppositum definito quod & materiali in definitione Universalis, nego maiorem: licet enim non omne definitum quod in definitione Universalis sit definitum in definitione Individui; sed solum esse conceptum conceptu Individuante, sive abstractum ab hoc & hoc concepto conceptu Individuante; hoc tamen est unum ex definitis quod, in definitione Universalis.

DLXVII. Objicies 2°, Individua sunt primæ substantiæ; sed primæ substantiæ de nullo prædicantur juxta Aristotelem cap. de Substantia; ergo, &c.

DLXIX. Respondeo distinguendo minorem: sed 1^a. substantiæ de nullo prædicantur prædicatione ordinatâ, id est, superioris de inferiori vel totius de parte subjectiva, concedo minorem: prædicatione identicâ, æqualis de æquali; vel etiam formali (quia ad prædicationem formalem solum requiritur prædicatum paulò clariùs exprimi, vel aliud significare, quàm subjectum) nego maiorem. Nec aliud negat Aristoteles; alioqui, cum 1°. Prior. cap. 28. dicat: Individuum posse prædicari, ut quando dicitur, hoc album est Socrates, sibi contradiceret.

DLXX. Addo tamen, concedi posse, Individuum de nullo prædicari simpliciter; quia prædicari simpliciter, loquendo ex hypothese & anthonomastice, est prædicari de multis, seu prædicatione Universalis.

D V B I V M II.

An ab Individuis possit abstrahi ratio communis Univoca.

DLXXI. **A**nte Resolutionem Suppono 1°. Dubium procedere de Individuis Physicis, Metaphysicis & Logicis, ut definitis materialibus in definitione, quâ Individuum definitur, Quod de uno solo univocè prædicatur; id quæ sub duplici eorum consideratione, materialiter scilicet, & secundum totum quod dicunt, & formaliter sive præcisiuè secundum suas Differentias individuales.

DLXXII. Suppono 2°. istorum Individuorum duplicem posse assignari rationem; unam 1°. intentionalem & intrinsecam, & est prædicatum quodlibet Individuis conveniens antè 1um actum intellectus ab illis realiter distinctum: alteram 2°. intentionalem secundum se, vel secundum modum significandi. 2°. intentionalis secundum se, est omne prædicatum cujus forma est intentio illis extrinseca. 2°. intentionalis verò secundum modum significandi, omne prædicatum significans & præsupponens prædicatum 2°. intentionale secundum se, juxta dicta Tract. 1°. de Antè-Universalibus Disp. 1^a. Dub. 1°. His suppositis, sit

R E S O L U T I O I.

DLXXIII. **D**ico 1°. Ab Individuis Physicis materialiter sumptis nulla ratio 1°. intentionalis, intrinseca & in actu signato abstrahi potest, quæ sit illis positivè aut etiam negativè communis univoca; bene aliqua 2°. intentionalis secundum modum significandi extrinseca & in actu exercito.

DLXXIV. Probat 1^a. pars: quia omnis ratio

Individuorum Physicorum materialiter sumptorum 1°. intentionalis, intrinseca & in actu signato, est objectivè indivisibiliter, ac proinde formalissimè hoc; ergo ab Individuis Physicis materialiter sumptis nulla potest abstrahi ratio, &c. Probat consequentia, quia ab hoc & hoc formalissimè sumptis nulla talis ratio magis potest abstrahi, quàm dari possit hoc formalissimè sumpti, conceptus inadæquatus quoad intrinseca. Antecedens patet, ex præmissis Tract. 1°. Disp. 2^a. contra talis rationis distinctionem objectivam Thomisticam.

DLXXV. Confirmatur: si ab Individuis Physicis materialiter sumptis aliqua similis ratio abstrahi posset, maximè ratio entis, substantiæ, &c. abstrahi posset; sed hæ rationes non sunt 1°. intentionales intrinseca & in actu signato, ergo, &c. Major patet: probatur minor, quia ens, substantia, &c. sunt rationes 2°. intentionales extrinseca, saltem ex modo significandi & in actu exercito; nam ens v.g. non est nisi in actu exercito conceptus Individuorum tam confusè, ut solum appareant distincta à non ente: similiter substantia non est nisi in actu exercito conceptus Individuorum tam confusè, ut solum appareant distincta ab accidente; quæ verò tantum sunt in actu exercito ipsius conceptus, ut esse conceptum, Universalis, unum, commune, &c. non sunt prædicata 1°. intentionalia, intrinseca & in actu signato; sed 2°. intentionalia; vel secundum se, ut esse conceptum, vel secundum modum significandi tantum, ut homo, ens, & similia, quæ significant & necessariò præsupponunt conceptum. De quibus fusè & ex professo Tract. 1°. Disp. 1^a. & 2^a.

DLXXVI. Objicies tamen 1°. à Petro & Paulo abstrahitur per 1^{am} intentionem formalem ratio communis univoca entis, animati, albi, &c. ergo illa sunt rationes seu prædicata 1°. intentionalia & intrinseca Petro & Paulo. Probat consequentia; quia 1^a. intentio formalis tendit in rem secundum ea, quæ habet antè intellectum.

DLXXVII. Respondeo concessio antècedente, negando consequentiam. Ad ejus probationem, distinguo assumptum: 1^a. intentio formalis tendit in rem secundum ea, quæ habet antè intellectum, ita ut illam in actu exercito non mutet extrinsecè, & ex parte ipsius intellectus, nego assumptum; nam dum 1^a. intentio formalis Petrum & Paulum confusè cognoscit, in ordine ad sensationem & rationationem, abstrahendo ab hæcitatibus facit Petrum & Paulum extrinsecè & ex parte actus hominem & Speciem prædicabilem: ita ut illam in actu exercito mutet extrinsecè & ex parte ipsius intellectus, concedo assumptum; hoc autem sufficit ut à Petro & Paulo abstrahat rationem entis, animati, albi, &c. nam licet hoc album, hoc animatum, &c. sint rationes 1°. intentionales & extrinseca respectu Petri & Pauli; album tamen & animatum, ut potè quidpiam commune & indifferens ad multa, cui nihil datur simile antè intellectum, sunt rationes 2°. intentionales & extrinseca secundum modum significandi: imò nec Petrus est hoc ens 1°. intentionali-ter & antè intellectum (nam hoc ens est Genus transcendente immediate individuatum per intellectum) sed tantum hoc ens & simul indivisibiliter intrinsecè ceteri gradus ipsius Metaphysici, considerati ex parte objecti: hinc 1°, sicut falsa est hæc prædicatio, Petrus est Universalis 1°. intentionali-ter & antè intellectum, ita hæc, Petrus est ens 1°. intentionali-ter & antè intellectum; 2°, sicut falsa est hæc prædi-